

Визначаємо обсяг фактично використаної води для звітування

Згідно з п. п. 255.11.10 п. 255.11 ст. 255 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) обсяг фактично використаної води обчислюється водокористувачами самостійно на підставі даних первинного обліку згідно з показаннями вимірювальних приладів.

За відсутності вимірювальних приладів обсяг фактично використаної води визначається водокористувачем за технологічними даними (тривалість роботи агрегатів, обсяг виробленої продукції чи наданих послуг, витрати електроенергії, пропускна спроможність водопровідних труб за одиницю часу тощо). У разі відсутності вимірювальних приладів, якщо можливість їх встановлення існує, рентна плата сплачується у двократному розмірі.

При цьому визначення обсягу води, яка входить виключно до складу напоїв, нормами ПКУ не передбачено.

Відповідно до Національного класифікатора України Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457, готова продукція - це продукція, процес перероблення якої завершено.

Таким чином, при розрахунку рентної плати за спеціальне використання води обсяг фактично використаної води, яка входить до складу напоїв (у т.ч. безалкогольних, алкогольних, пива тощо), обчислюється водокористувачами самостійно на підставі даних первинного обліку згідно з показаннями вимірювальних приладів, а у разі відсутності вимірювальних приладів - за технологічними даними (тривалість роботи агрегатів, обсяг виробленої продукції чи наданих послуг, витрати електроенергії, пропускна спроможність водопровідних труб за одиницю часу тощо) відповідно до затверджених технічних умов, технологічних регламентів та рецептур на конкретні види продукції.

Виявлено порушення термінів подання кількох повідомлень за формою №20-ОПП: відповідальність у розмірі штрафу

Відповідно до п. 63.3 ст. 63 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку).

Платник податків зобов'язаний повідомляти про всі об'єкти оподаткування і об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, контролюючі органи за основним місцем обліку.

Форму Повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність за формою №20-ОПП (далі – повідомлення за ф. №20-ОПП), визначено у додатку 10 до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 №1588.

При цьому відокремлені підрозділи юридичної особи подають інформацію про об'єкти оподаткування, що знаходяться на їх балансі. Юридична особа інформує про всі об'єкти оподаткування, крім тих, відомості щодо яких надані до відповідних контролюючих органів відокремленими підрозділами такої юридичної особи.

Повідомлення за ф. №20-ОПП подається протягом 10 робочих днів після їх реєстрації, створення чи відкриття до контролюючого органу за основним місцем обліку платника податків.

Згідно з п. 117.1 ст. 117 ПКУ неподання у строки та у випадках, передбачених ПКУ, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі, реєстрації змін місцезнаходження чи внесення інших змін до своїх облікових даних, неподання виправлених документів для взяття на облік чи внесення змін, подання з помилками чи у неповному обсязі, неподання відомостей стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку та/або складення податкової звітності, відповідно до вимог,

встановлених ПКУ, – тягнуть за собою накладення штрафу на самозайнятих осіб у розмірі 340 грн, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, – 1020 гривень.

При не усуненні таких порушень або за ті самі дії, вчинені протягом року особою, до якої були застосовані штрафи за таке порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу на самозайнятих осіб у розмірі 680 грн, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, – 2040 гривень.

Отже, платник податків зобов'язаний подавати повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність, за ф. №20-ОПП кожного разу після реєстрації, створення чи відкриття нових об'єктів оподаткування або об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням або через які провадиться діяльність.

Враховуючи викладене, при виявленні порушень термінів подання кількох повідомлень за ф. №20-ОПП, у тому числі під час документальної перевірки, накладається штраф по кожному такому факту у розмірах, встановлених п. 117.1 ст. 117 ПКУ.

Листування з платником виключно за податковою адресою

Відповідно до п. 10 частини другої ст. 9 Закону України від 15 травня 2003 року №755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» зі змінами та доповненнями в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) містяться, зокрема, відомості щодо місцезнаходження юридичної особи.

В ЄДР містяться, зокрема, відомості про фізичну особу – підприємця щодо місцезнаходження (адреса місця проживання, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою – підприємцем).

Згідно з абзацом першим п. 70.1 ст. 70 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, формує та веде Державний реєстр фізичних осіб – платників податків (далі – Державний реєстр).

Облік фізичних осіб – платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, ведеться в окремому реєстрі Державного реєстру за прізвищем, ім'ям, по батькові та серією і номером паспорта без використання реєстраційного номера облікової картки.

До облікової картки фізичної особи – платника податків та повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) вноситься, зокрема, інформація про місце проживання.

Статтею 42 ПКУ визначено листування платників податків та контролюючих органів.

Податкові повідомлення-рішення, податкові вимоги або інші документи з питань адміністрування податків, зборів, платежів, податкового контролю, у тому числі з питань проведення перевірок, звірок, адресовані контролюючим органом платнику податків, повинні бути складені у письмовій формі, відповідним чином підписані та у випадках, передбачених законодавством, завірені печаткою такого контролюючого органу і відображатися в електронному кабінеті.

Документи вважаються належним чином врученими, якщо вони надіслані у порядку, визначеному п. 42.4 ст. 42 ПКУ за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручені платнику податків (його представнику).

Пунктом 45.1 ст. 45 ПКУ встановлено, що платник податків – фізична особа зобов'язаний визначити свою податкову адресу.

Податковою адресою платника податків – фізичної особи визнається місце її проживання, за яким вона береться на облік як платник податків у контролюючому органі.

Платник податків – фізична особа може мати одночасно не більше однієї податкової адреси.

Податковою адресою юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) є місцезнаходження такої юридичної особи, відомості про що містяться у ЄДР.

Статтею 66 ПКУ визначено порядок внесення змін до облікових даних платників податків, крім фізичних осіб, які не зареєстровані підприємцями та не провадять незалежну професійну діяльність.

Підставами для внесення змін до облікових даних платників податків, зокрема, є інформація органів державної реєстрації.

Якщо платник податків у порядку та у строки, визначені ст. 66 ПКУ, повідомив контролюючий орган про зміну податкової адреси, він на період з дня державної реєстрації зміни податкової адреси до дня внесення змін до облікових даних такого платника податків звільняється від виконання вимог документів, надісланих йому контролюючим органом за попередньою податковою адресою та в подальшому повернених як таких, що не знайшли адресата (п. 42.3 ст. 42 ПКУ).

Отже, контролюючим органом у паперовому вигляді податковій повідомлення-рішення, податкові вимоги або інші документи з питань адміністрування податків, зборів, платежів, податкового контролю, надсилаються виключно за податковою адресою:

юридичній особі – за місцезнаходженням юридичної особи, інформація про яку міститься в ЄДР;

фізичній особі – підприємцю за адресою місця проживання, інформація про яку міститься в ЄДР;

громадянам – за адресою місця проживання, інформація яку міститься в Державному реєстрі.

Податкова амністія: ставка збору для вартості державних облігацій

Відповідно до п. 1 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) одноразове (спеціальне) добровільне декларування – це особливий порядок добровільного декларування фізичною особою, визначеною п. 3 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, належних їй активів, розміщених на території України та/або за її межами, якщо такі активи фізичної особи були одержані (набуті) такою фізичною особою за рахунок доходів, що підлягали в момент їх нарахування (отримання) оподаткуванню в Україні та з яких не були сплачені або сплачені не в повному обсязі податки і збори відповідно до вимог законодавства з питань оподаткування та/або міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та/або які не були задекларовані в порушення податкового та валютного законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом будь-якого з податкових періодів, що мали місце до 01 січня 2021 року.

Відповідно до п. п. 5 п. 2 ст. 8 Закону України від 23 лютого 2006 року №3480-IV «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» із змінами та доповненнями (далі – Закон №3480) державні облігації України належать до цінних паперів.

При цьому державні облігації України поділяються на облігації внутрішньої державної позики України та облігації зовнішніх державних позик України (п. 2 ст. 16 Закону № 3480).

Згідно з п. п. «г» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування (далі – об'єкти декларування) можуть бути визначені підпунктами 14.1.280 і 14.1.281 п. 14.1 ст. 14 ПКУ активи фізичної особи, що належать декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходяться (зареєстровані, перебувають в обігу, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на

дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, у тому числі, але не виключно цінні папери та/або фінансові інструменти, визначені законом.

Підпунктом 8.1 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ щодо об'єктів декларування, визначених п. п. «г» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, що знаходяться (zareєстровані) в Україні, застосовується ставка 5 відс. крім тих, які оподатковуються за ставкою, визначеною п. п. 8.3 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 6 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

Згідно з п. п. 8.2 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ щодо об'єктів декларування, визначених п. п. «г» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, що знаходяться (zareєстровані) за кордоном, застосовується ставка 9 відс. крім тих, які оподатковуються за ставкою, визначеною п. п. 8.3 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 11,5 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

Водночас тимчасово з 01 вересня 2021 року по 01 березня 2022 року ставка збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування (далі – Збір), визначена п. п. 8.2 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, застосовується у розмірі 7 відсотків.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 9,5 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

При цьому, відповідно до п. п. 8.3 п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ щодо номінальної вартості державних облігацій України з терміном обігу більше ніж 365 днів без права дострокового погашення, придбаних декларантом у період з 01 вересня 2021 року до 31 серпня 2022 року до подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, застосовується ставка 2,5 відсотка.

Враховуючи викладене, ставки Збору щодо об'єкту одноразового (спеціального) добровільного декларування у вигляді цінних паперів (державних облігацій України) застосовуються у розмірах:

5 відс., якщо вказані облігації знаходяться (zareєстровані) в Україні.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 6 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно;

9 відс., якщо зазначені облігації, які знаходяться (zareєстровані) за кордоном.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 11,5 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно. При цьому, тимчасово з 01 вересня 2021 року по 01 березня 2022 року ставка Збору застосовується у розмірі 7 відсотків. Як альтернативу платник податків може обрати ставку 9,5 відс. із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

Крім того, щодо номінальної вартості державних облігацій України з терміном обігу більше ніж 365 днів без права дострокового погашення, придбаних декларантом у період з 01 вересня 2021 року до 31 серпня 2022 року до подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, застосовується ставка 2,5 відсотка.

Понад 304,7 млн грн – внесок Тернопільщини на потреби армії

Упродовж січня-жовтня цього року до загального фонду державного бюджету платники податків Тернопільщини перерахували понад 304,7 млн грн військового збору. Про це повідомив начальник Головного управління ДПС у Тернопільській області Михайло Яцина.

«Порівняно з відповідним періодом минулого року надходження даного збору зросли на 56,4 млн гривень», – зазначив очільник податкового відомства.

Лише у жовтні платники Тернопілля спрямували на потреби армії 33,7 млн грн військового збору. Приріст цього платежу до аналогічного періоду минулого року склав 4,3 млн грн або 15 відсотків.

Михайло Яцина також нагадав, що платниками військового збору є фізичні особи – резиденти та нерезиденти, які отримують доходи в Україні, а його ставка становить 1,5% доходів, що підлягають оподаткуванню.

«Необхідно мати на увазі, що українська армія отримуватиме стабільні кошти для вирішення нагальних питань лише завдяки легальній праці, – зазначив начальник ГУ ДПС в області. – Тому закликаю роботодавців не допускати фактів «тіньової» зайнятості. Адже не оформлені належним чином трудові відносини позбавляють соціальних гарантій найманих працівників, знижують доходи бюджетів, а відтак і можливість зміцнення обороноздатності країни».

*Тернопільський відділ організації роботи
Організаційно – розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області*